

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

ATVEJO ANALIZĖ - TAS® 29 Finansinė atskaitomybė hiperinfliacijos sąlygomis

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

ATVEJO ANALIZĖ – 29-asis TAS „Finansinė atskaitomybė hiperinfliacijos sąlygomis“

Ivadas

Vienas svarbiausių rinkos ekonomikos rodiklių yra infliacija. Prekių ir paslaugų kainos visada kinta, bendras kainų lygis didėja, ir už tą patį kiekį valiutos galima nusipirkti mažiau negu anksčiau. Kai kuriose šalyse šie pokyčiai yra dideli ir rodo hiperinfliaciją.

Šio atvejo analizės tikslas – paskatinti studentus susimąstyti apie finansinių ataskaitų rengimo klausimus, jei įmonė veikia hiperinfliacijos sąlygomis. Atvejo analizėje nagrinėjami šie klausimai:

- Pirma, siekiama suteikti galimybę suprasti, kad finansinės ataskaitos be koregavimo neatskleidžia pinigų perkamosios galios, o finansiniai duomenys negali būti naudojami finansiniams sprendimams priimti hiperinfliacijos ekonomikos šalyse.
- Antra, jos tikslas – suteikti galimybę nustatyti metodus, taikomus skirtingiems apskaitos elementams, ir priimti sprendimus dėl apskaitos elementų koregavimo, jei to reikia hiperinfliacijos ekonomikos šalyse.

Atvejo informacija

Įmonė „Globalios Konsultacijos“ (GK) veikia hiperinfliacinės ekonomikos šalyje. Pagrindinė įmonės veikla – paslaugų teikimas, kur paslaugų savikainą sudaro subrangovų paslaugos. Per einamuosius metus pajamos ir sąnaudos susidarė tolygiai. Įmonė „GK“ taiko istorinės savikainos metodą. Toliau pateiktos įmonės „GK“ finansinės ataskaitos parengtos funkcinė valiuta.

Finansinės būklės ataskaita		
Straipsnis	Ataskaitiniai metai, PV*	Ankstesni metai, PV
Gautinos sumos	20 000	15 000
Pinigai	30 000	40 000
Iš viso:	50 000	55 000
Įstatinis kapitalas	10 000	10 000
Pelnas (nuostoliai)	40 000	45 000
Iš viso:	50 000	55 000

Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita		
Straipsnis	Ataskaitiniai metai, PV	Ankstesni metai, PV
Pardavimo pajamos	100 000	120 000
Pardavimo savikaina	(65 000)	(78 000)
Bendrasis pelnas	35 000	42 000
Administracinės sąnaudos	(40 000)	(38 000)
Grynasis pelnas	(5 000)	4 000

* PV – piniginiai vienetai.

Kainų indeksai buvo tokie:

Einamieji metai		Ankstesni metai	
Sausio 1 d. – 220	Gruodžio 31 d. – 180	Sausio 1 d. – 200	Gruodžio 31 d. – 220

Klausimai diskusijai:

1. Ar galima šias „GK“ finansines ataskaitas pateikti finansinių ataskaitų naudotojams? Paaiškinkite.
2. Kokius pakeitimus reikėtų padaryti „GK“ finansinėse ataskaitose, kad jos būtų pateiktos vartotojui ir atskleistų tikrą ir teisingą „GK“ finansinę informaciją? Paaiškinkite.
3. Parenkite „GK“ finansines ataskaitas, pateikite skaičiavimus.

ATVEJO ANALIZĖS SPRENDIMAS – 29-asis TAS „Finansinė atskaitomybė hiperinfliacijos sąlygomis“

Jei „GK“ veikia šalyje, kurios ekonomika yra hiperinfliacinė, vartotojams negalima pateikti nepatiksintų finansinių ataskaitų, nes neperskaičius jų pagal kainų indekso lygį, finansinės ataskaitos neatskleidžia tikrosios „GK“ finansinės padėties. Tokiu atveju, finansinių ataskaitų duomenys turi būti pakoreguoti taip, kad atspindėtų kainų indekso lygio pokytį.

Finansinės būklės ataskaitos sumos turėtų būti perskaičiuotos taip:

Finansinės būklės ataskaita						
Straipsnis	Ataskaitiniai metai			Ankstesni metai		
	PV	Indekso lygis	PPV**	CU	Indekso lygis	PPV
Gautinos sumos	20 000	-	20 000	15 000	180 / 220	12 273
Pinigai	30 000	-	30 000	40 000	180 / 220	32 727
Iš viso:	50 000		50 000	55 000		45 000
Įstatinis kapitalas	10 000	180 / 220	8 182	10 000	180 / 220	8 182
Pelnas (nuostoliai)	40 000	50 000 – 8 182	41 818	45 000	45 000 – 8 182	36 818
Iš viso:	50 000		50 000	55 000		45 000
Grynosios pinigų pozicijos pelnas (nuostoliai)	<i>Suformuota atlikus perskaičiavimą: Įstatinis kapitalas 8 182 – 10 000 = - 1 818 PV (nuostoliai) Pelnas (nuostoliai) 40 000 x 180 / 220 – 40 000 = -7 273 PV (nuostoliai) Iš viso: -9 091 PV (nuostoliai)</i>			<i>Suformuota atlikus perskaičiavimą: Gautinos sumos 12 273 – 15 000 = - 2 727 PV (nuostoliai) Grynieji pinigai 32 727 – 40 000 = - 7 273 PV (nuostoliai) Įstatinis kapitalas 8 182 – 10 000 = - 1 818 PV (nuostoliai) Pelnas (nuostoliai) 45 000 x 180 / 220 – 45 000 = -8 182 PV (nuostoliai) Iš viso: -20 000 (nuostoliai)</i>		

Praėjusio laikotarpio duomenys (nepriklausomai nuo to, ar taikomas istorinių išlaidų metodas, ar einamųjų išlaidų metodas) perskaičiuojami taikant einamojo ataskaitinio laikotarpio kainų indeksą. Gautinos sumos ir pinigai einamaisiais metais neperskaičiuojami, nes jie jau yra pateikti ataskaitinio laikotarpio pabaigoje galiojančiu matavimo vienetu. Nepaskirstytasis pelnas (pelnas / nuostoliai) apskaičiuojamas kaip turto vertės ir nuosavybės skirtumas. Gautas grynosios pinigų pozicijos pelnas (nuostoliai) bus pateikti pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Jei pajamos ir sąnaudos per metus susidarė tolygiai, perskaičiuojant pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą galima taikyti vidutinį kainų indekso pokytį:

Ataskaitiniai metai		Ankstesni metai	
Vidutinis kainų indeksas	Sausio 1 d. – 220 Gruodžio 31 d. – 180 (220 + 180) / 2 = 200	Vidutinis kainų indeksas	Sausio 1 d. – 200 Gruodžio 31 d. – 220 (200 + 220) / 2 = 210

** PPV – perskaičiuoti piniginiai vienetai.

Pelno (nuostolių) ataskaitos sumų perskaičiavimas:

Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita						
Straipsnis	Ataskaitiniai metai			Ankstesni metai		
	PV	Indekso lygis	PPV	PV	Indekso lygis	PPV
Pardavimo pajamos	100 000	180 / 200	90 000	120 000	180 / 210	102 587
Pardavimo savikaina	(65 000)	180 / 200	(58 500)	(78 000)	180 / 210	(66 857)
Bendrasis pelnas	35 000		31 500	42 000		35 730
Administracinės sąnaudos	(40 000)	180 / 200	(36 000)	(38 000)	180 / 210	(32 571)
Grynosios pinigų pozicijos pelnas (nuostoliai)			8 590			11 071
Grynasis pelnas	(5 000)		4 090	4 000		14 230
Grynosios pinigų pozicijos pelnas (nuostoliai)	<i>Suformuota atlikus perskaičiavimą: Pardavimo pajamos 90 000 – 100 000 = -10 000 PV (nuostoliai) Pardavimo išlaidos -58 500 – (-65 000) = 6 500 PV (pelnas) Administracinės sąnaudos -36 000 – (-40 000) = 4 000 PV (pelnas) Iš viso: 500 PV (pelnas iš pelno (nuostolių) ataskaitos) – 9 091 PV (nuostoliai iš finansinės būklės ataskaitos) = -8 591 PV (nuostoliai)</i>			<i>Suformuota atlikus perskaičiavimą: Pardavimo pajamos 102 857 – 120 000 = -17 143 PV (nuostoliai) Pardavimo išlaidos -66 857 – (-78 000) = 11 143 PV (pelnas) Administracinės sąnaudos -32 571 – (-38 000 PV) = 5 429 PV (pelnas) Iš viso: 571 PV (pelnas iš pelno (nuostolių) ataskaitos) – 20 000 PV (nuostoliai iš finansinės būklės ataskaitos) = -19 429 PV (nuostoliai)</i>		

Finansinių ataskaitų vartotojai galės susipažinti su šiomis finansinėmis ataskaitomis:

Finansinės būklės ataskaita		
Straipsnis	Ataskaitiniai metai, PPV	Ankstesni metai, PPV
Gautinos sumos	20 000	12 273
Pinigai	30 000	32 727
Iš viso:	50 000	45 000
Įstatinis kapitalas	8 182	8 182
Pelnas (nuostoliai)	41 818	36 818
Iš viso:	50 000	45 000

Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita		
Straipsnis	Einamieji metai, PPV	Ankstesni metai, PPV
Pardavimo pajamos	90 000	102 587
Pardavimo savikaina	(58 500)	(66 857)
Bendrasis pelnas	31 500	35 730
Administracinės sąnaudos	(36 000)	(32 571)
Grynosios pinigų pozicijos pelnas (nuostoliai)	(8 591)	(19 429)
Grynasis pelnas	(13 091)	(16 270)